

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

10. Quænam peccatorum circumstantiæ in confessione necessariò
explicandæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

malum, vt furari fornicandi causa, tribuit diuersam speciem. Quod si vero media eiusdem speciei coniuncta cum malo sine per se esse solent, tunc vnum numero malitiam, contrahunt. V. C. Actus impudici, qui per se ordinarie referuntur ad fornicationes, siue tanquam dispositiones praecedant, siue sequentes, licet distinctae, tum cohaerentes, censentur accessoriae, nec opus confessae fornicatione tales circumstantias & contactus significare.

Circumstantia *Quomodo*, interdum addit nouam speciem, vt videre est in stupro violento, & in cadauere, hominis à te occisi, in frustra secato &c.

Huc pertinet an peccatum commissum ex ignorantia, an mera malitia, an metu, suasionem, precibus.

Circumstantia *Quando*, sumpta pro mora temporis, qua actio durat, bonitatem vel malitiam eius accidentaliter tantum auget, vt si die dominico te inebries, &c. non addit nouam speciem nisi fiat ex directa intentione inhonorandi sacrum tempus.

NB. Locus, tanquam res permanens est consecrationis & sanctitatis moralis capax, non item tempus, vt res fluens.

C A P. X.

Quanam Peccatorum circumstantiae in Confessione necessario explicandae sint?

1 Circumstantiae omnes mortales, speciem mutant, vel nouam speciem adferentes in confessione sunt explicandae, quia ad integritatem pertinet omnem malitiam mortalem explicare. Ergo etiam circumstantiae mutant speciem.

2 Circumstantiae cum solum intra eandem speciem aggravant, non sunt explicandae, idque propter difficultatem

cultatem discernendi inter circumstantias, multum vel parum aggravant, & ad vitandos scrupulos.

Circumstantia quid, siue circa quid, si attingat, 3
quantitatem, ac veluti integritatem obiecti substan-
tialis, necessario in Confessione explicanda, V. C.
quod 10000. furatus, quia pertingis ad notabilem
quantitatem obiecti formalis, quod est ~~minimum~~
damnum proximi. Et quod incestum commiseris in
primo gradu, quod tot homines occidere proposue-
ris, quia alioquin non tota substantia peccati morta-
lis explicaretur. Nam maior irreverentia est contra
matrem, quam consobrinam &c. & maius damnum
si 1000. quam si 100. fueris.

Circumstantia lapsus non est necessario expli- 4
canda, quia non mutat speciem Neque Circumstan-
tia duplicis præcepti, si V. C. violasti ieiunium Vigilię
cadentis in quatuor tempora.

Neque circumstantia violati duplicis voti castita-
tis, puta si religiosus sacerdos fornicatus sit, debet
dicere se Religiosum esse, sed non est necesse explica-
re circumstantiam sacri Ordinis.

N. Monachus debet in Confessione significare se
religiosum, quia graviorem habet obligationem, ut
pote spiritualiter mortuus; Sacerdos autem forni-
cans satisfacit si dicat se contra votum castitatis for-
nicatum, tacito sacro ordine: siquidem sacerdotis
fornicatio extrinsecè tantum aggravatur propter
sanctitatem personę: at in Religioso etiam intrinsecè
aggravatur in ratione prævaricationis voti, quod ma-
ius & arctius esse constat in Religioso quã sacerdote.

Circumstantiæ peccati minuentes eã tantum ex- 5
plicari debent, quæ peccati malitiam vel omninò
tollunt, vel ex mortali faciunt veniale, quia alias deci-
pies graviter ~~confessarium~~.